

Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove
afiliran Papinskom sveučilištu Gregoriana
Jordanovac 110, www.ftidi.hr

Svetopisamski motivi za čuvanje dostojanstva Bogu posvećenih osoba u doba suvremenih računala i podatkovnih centara

*Pogled na Bibliju u enciklici
“Magnifica humanitas” pape Lava XIV.*

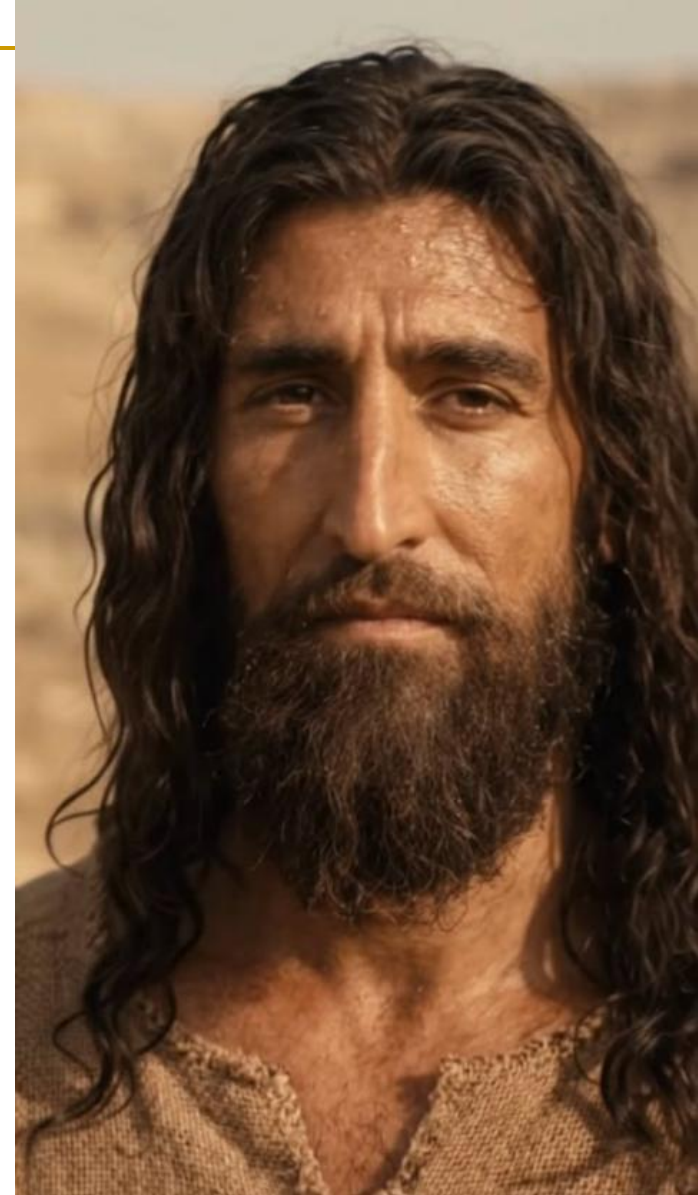
p. Niko Bilić, SJ – amdg.eu

J. A. Kastner, Srce Isusovo, glavni oltgar u Bazilici

Veličanstvo ljudske osobe

- Mila zadaća
- Redovničko zvanje: čuvanje dostojanstva ljudske osobe
 - Dostojanstvo Bogu posvećene osobe
- Polazište: Evanđelje (više od 30x),
4 Evanđelja – Sveto pismo
 - *Veličanstvena ljudska narav* u Kristu je postala Put, Istina i Život [1]
 - U Isusu razjašnjena tajna čovjeka [48],
ne u podacima i brznoj izvedbi
- Na 135. obljetnicu *Rerum novarum* pape Lava XIII.
(15. 5. 1891.)
 - *prvi* dokinuo ropstvo i traži da država poštuje osobu i obitelj

Sveto pismo u Enciklici MH

- **Oko 60 puta u 245 broja**
(5 poglavlja + uvod i zaključak)
- **Okvir i osnovica**
[MH 1.7.9.10.90.130.184.185]:
kula Babilonska i
Nehemijin put obnove Jeruzalemskih zidina [posebice 241]
- **Zaključak: Marijin „Veliča”** [230.243.244]
- **Riječ je tijelom postala** [1.23.48] – nije samo online
- **Prava *nadogradnja* čovjeka:**
Tko je u Kristu, nov je stvor (2 Kor 5,17) [129]

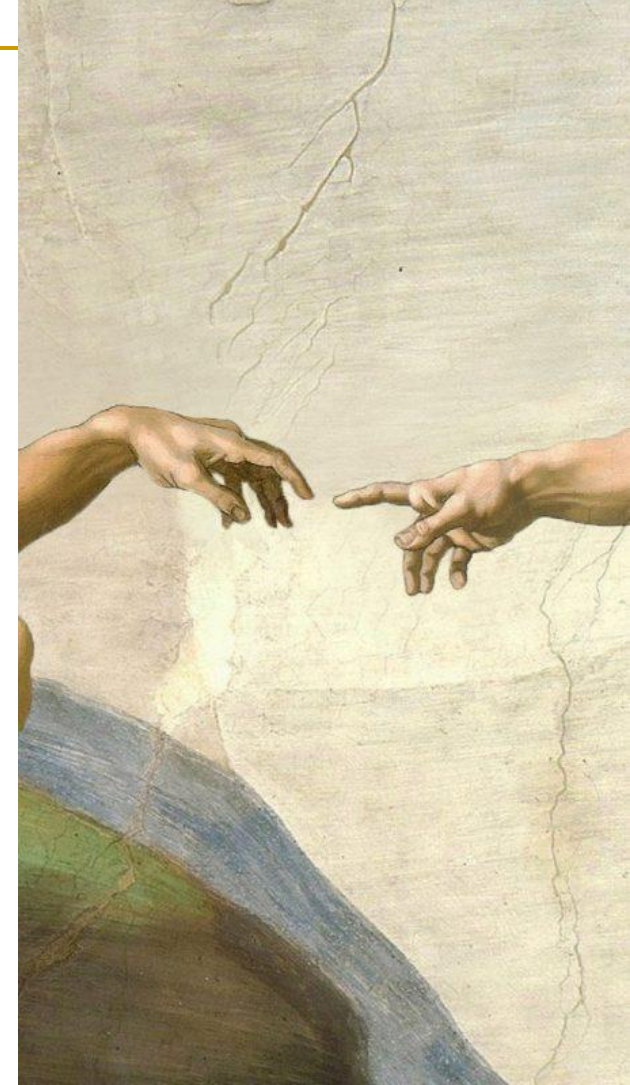
Stari zavjet u MH

- Uvod: Hoćemo li graditi Kulu (Post 11) ili grad Božji (Neh 2-6) [1.7.130]?
- Papa zaziva Duh mudrosti prisutan od stvaranja (Izr 8,22-31) [3]
 - Mudrost u dijalogu sa znanostima [23]
- Na *gradilište*! [16.90.185.236.241]
 - Ljubav će se i vjernost sastati, pravda i mir zagrliti (Ps 85,10) [16.215]
- 3. pogl. Tehnokratska paradigma:
- Nehemija radi na *gradilištu* [90]
- Prigrbljujemo tehniku na Nehemijin način [129]

Na sliku Božju

- Čovjek stvoren na sliku Božju [29.50.73.148.176]
 - Čovjek ‘stvoren’ 3x (ukupno 7x u Post)
 - Nije careva slika (Mk 12,16)
- Zajedništvo: „stvori ih” (Post 1,27)
 - S Bogom, bližnjim, stvorenjem [50]
- Dati ime (Post 2,19) – izreći što jest, živjeti u istini
- Blagoslov: Bit ćeš blagoslov (Post 12,2)
 - Put Crkve i središte cjelovitog ljudskog razvoja [50]
 - **Rast: savršen čovjek, uzrast Kristov [127] (Ef 4,13)**

Civilizacija ljubavi

- 5. poglavlje:
- Evo, činim novo! (Iz 43,19)
[210 i 245] završni broj MH (Otk 21,5)
- Zaključak:
 - *Drvo života* (Post 2,9; 3,22.24) –
u novom Jeruzalemu
rehabilitiran Eden (Otk 22,2) [242]

Raspelo u Rezidenciji Družbe Isusove u Dubrovniku

Novi zavjet u MH

- Talenti su nam dani
kako bismo donijeli plod
(Mt 25,14-30) [9]
 - **usp. Post 1,28; Iv 15,5**
- Prvi sluga na kraju ima 11
- Prvi i drugi pozvani dijeliti osjećaj gospodarev
- Treći zao i lijen
 - Ne prihvaća svoje, misli na polja i žetve
 - Vodi ga strah

Upute za život

■ 1. pogl. Milosrdni Samaritanac

- Jeruzalem i Jerihon ne pružaju sigurnost na putu
- Vidi i dirnut je (Lk 10,33); pristupa, povija rane, brine se (34)
 - Nije iz kultnih razloga prešao na drugu stranu i otišao
- U ozračju povjerenja plaća unaprijed (35)

Kršćanski pogled

- 5. Otac Isusu dao „svu vlast na nebu i na zemlji” (Mt 28,18) [210]
 - Poznajemo Svjetlo i znamo da ga tama nije nadvladala (Iv 1,5) [211]
- Mir – dar Uskrslog Krista [228] – kraj 5. poglavlja: „Mir vama” (2x Iv 20,19.21)
- **Zaključak:** Svaki graditelj neka pazi kako gradi (1 Kor 3,10) [229]
 - Cilj povijesti: Očeva je volja sve dovesti k jednoj glavi, Kristu (Ef 1,10) [233]

Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove
afileiran Papinskom sveučilištu Gregoriana
Jordanovac 110, www.ftidi.hr

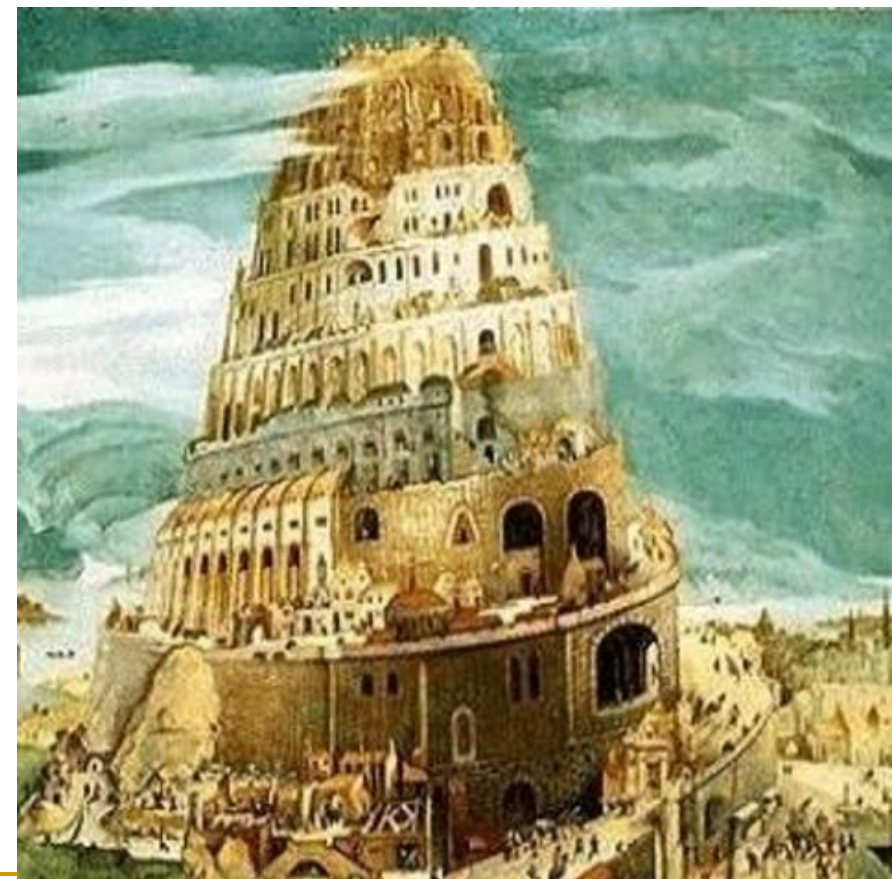
Sindrom Babilona [10]

*Grad i kula
s vrhom u nebesima
(Post 11,4)*

Božji “projekt” Abraham

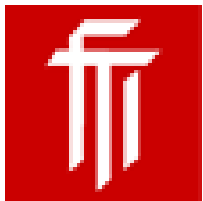
- Bog traži hod – izlazak: Idi iz! (Post 12,1)
 - Prvi Božji govor nakon suda Kuli (11,6s)
- Bog daje veliko ime (12,2) ⇔ 11,4
 - “*Napravimo* (עֲשֵׂה *‘ašâ*) si ime!” (11,4)
 - אָדָם *’adam* od אֲדָמָה *’adamâ* (5,2);
 - treba *davati* ime (2,19)
 - Izgradimo *grad* (11,4): suvremene iluzije i ideologije iz nedostatka iskustva zemlje, rasta, životinja
- Kula – do *neba* (11,4; Iz 14,13)
 - treba *zemlju* podložiti (Post 1,28)
 - Vlast → obrađivati i čuvati (2,15)

Kula babilonska

- Zemlja (11,2), *grad* (9)?
 - ⇔ Abraham iz (28.31)?
- Šinear (11,2), Babel (9)
 - *Kaldejci* (2 Kr 25,13)
- ⇔ Ur *Kaldejski* (28.31)
 - = Babilonski
 - *Plod ohologa uzdizanja u 11,9?*
- nerazumijevanje (11,9)
 - Nije samo stvar gramatike

Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove
afiliran Papinskom sveučilištu Gregoriana
Jordanovac 110, www.ftidi.hr

Nehemijin put [10]

MH 8x [7.8.10.16.90.129.184.241(!)]

Obnovitelj jeruzalemskih zidina

materijalnih (štit) i

duhovnih (ljubav prema bližnjemu)

Dnevnik s molitvama ili veliki egzamen?

amdg.eu

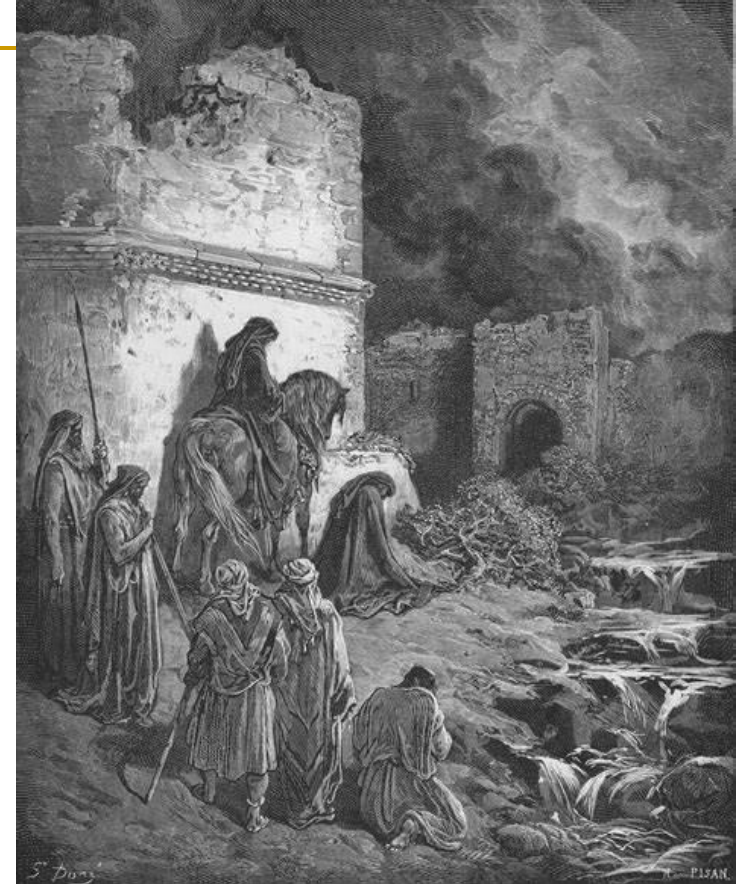
Opunomoćen

- ❑ Pod stranom vlašću (Neh 1,11)
- ❑ *Peharnik* perzijskog cara
- Obavijest o nevolji Ostatka
 - ❑ Prva reakcija (Neh 1,5-11) +
 - ❑ Prije odgovora kralju (2,4):
- molitva
 - ❑ Razgovor s kraljem (2,2-8):
 - ❑ “Pošalji me” (2,5), “poslao me” (6) 2x שלח
- Punomoć (2,7), upravitelj

Početak radova

- ▣ *U Jeruzalemu (Neh 2):*
- **Noću upoznaje stanje**
 - ▣ **Razrađuje plan – u skrovitosti**
- **Nehemija okuplja (Neh 3): “Sve obitelji”**
- **“Gradimo” (1. mn – Neh 3,33.38)**
- **“Ni ja, ni braća
– nismo skidali radno odijelo” (4,17)**
- **“Držao sam se posla” (5,16)**

Nehemija okuplja

■ *Drugi gradovi* (3,2.5.27; 7; 7.15.19):

- Jerihon (2)
- Tekoa (5.27)
- Gibeon (7)
- Mispa (7.15.19)

■ Ljudi poimence

□ *Službe* (Neh 3,1.22; 17; 8.31; 9.12.14-19):

- Svećenici (1.22), leviti (17)
- Zlatar (8.31), “farmaceut” (8)
- Knez (*šar* 3,9.12.14-19)

Prvi napadi

- *Ruganje (Neh 3,34):*
- **A) Jadni, nemoćni**
- **B) lisica –**
 - jača od zidova (35)
 - *Nehemijina reakcija (36):*
- **“Čuj, Bože naš” (36)**
 - *Dobar plod:*
- **Zidovi do pola obnovljeni (38)**

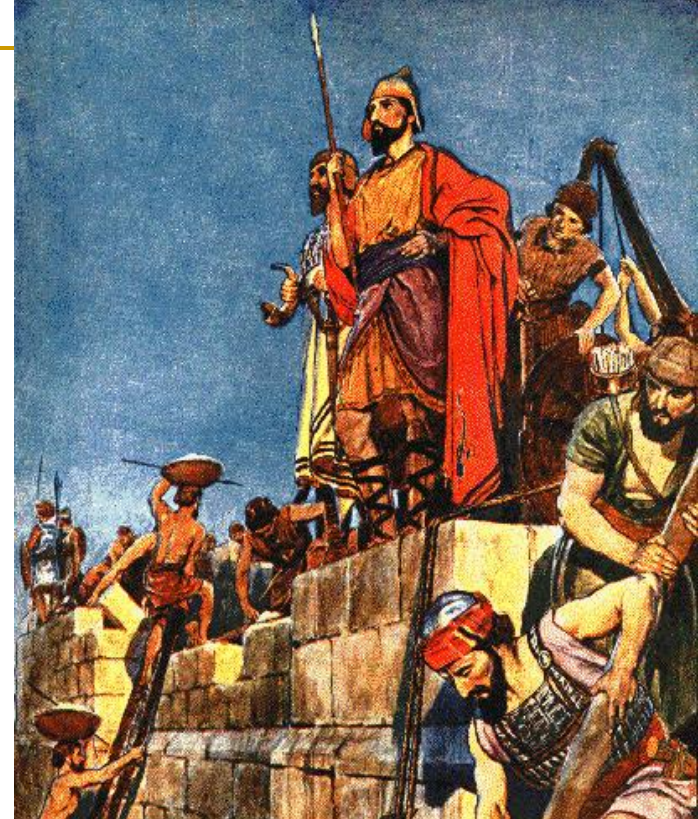
Druga faza

- Boj – napad (Neh 4,2)
 - Do sada čuli (2,10.19; 3,33)
i rugali se (2,19; 3,33)
 - *Reakcija?* (4,3; usp. Ps 127,1)
- Zajednička molitva:
zazvali Boga (4,3)
- U prvoj krizi Nehemijin 2. motivacijski govor
(4,8) s Mojsijevom metodom

Obrana

- *Graditelji-branitelji (Neh 4,11):*
- **Jednom rukom radi, u drugoj oružje**
 - *Nakana protivnika (4,2):*
- **Zaustaviti posao**
- **↔ Bog zaustavio njihov plan (9)**
- **= Molitva iz 4,3 se (ipak) isplatila**
- **Neh 5: strahovita unutarnja izopačenost: ropstvo**
- **Neh 6: atentat na Nehemiju (6,10)**

Ukupan uspjeh

- Što se zbilo 25. 6. 20. (Neh 6,15)?
- **Dovršen zid**
 - Protivnici opet *čuju* (6,16)
 - ali?
 - usp. 2,10.19; 3,33; 4,1.9; 6,1
- “Čudo” = strah (HB, LXX, Vg) među *narodima*
- Shvatili su da je Bog naš učinio to djelo (מלאכה *m^ela'ka* usp. Post 2,2)
- Cilj: posveta zidina, proglas Zakona (Neh 8), ustrajna skrb

Magnifikat

- Božja dobrota nad svim naraštajima, pa tako i nad digitalnim [MH 230]
- Iste prilike – rimska vlast, narod potlačen, ali Marija gleda cijelu povijest očima Objave [MH 243]
 - Gospodin *već* iskazao snagu mišice svoje [243]
 - Izopačenosti: ponizni ⇔ oholi, siromašni ⇔ bogati, siti ⇔ gladni [244]

Giovanni Battista Salvi
da Sassoferrato, Gospa u molitvi
(oko 1640.-1650), ulje na platnu